

Usnesení

Krajský soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 19. června 2019 odvolání obžalovaného M. V., narozeného 10. 2. 1962, proti rozsudku Okresního soudu Praha - západ ze dne 19. března 2019, číslo jednací 17 T 162/2018 – 171, a rozhodl takto:

Podle § 257 odstavec 1 písmeno d) trestního řádu se napadený rozsudek v celém rozsahu ruší a podle § 307 odstavec 1 trestního řádu se trestní stíhání obžalovaného pro skutek spočívající v tom, že

v době od 7. 4. 2018 22:00 hodin do 8. 4. 2018 6:00 hodin v 1. patře rekreační chaty nacházející se na adrese [redacted] čp. [redacted], okr. [redacted], která je v jeho vlastnictví, po předchozím společném požívání alkoholických nápojů s přítomnými osobami, zneužil bezbrannosti své nevlastní dcery D. G., nar. [redacted], která spala a byla pod vlivem alkoholických nápojů, lehl si na zem vedle její postele a v úmyslu uspokojit své sexuální potřeby poškozenou započal osahávat v oblasti rozkroku pod kalhotkami a hladil ji po pravém boku, přičemž následkem toho se poškozená vzbudila a po zjištění, že se jedná o jejího nevlastního otce, odstrčila jeho ruku a v silném rozrušení utekla z pokoje pryč ke svému kamarádovi P. H., jenž spal ve vedlejší místnosti a s jedním obviněným se mu svěřila, v němž byl spatřován přečin znásilnění podle § 185 odst. 1 tr. zákoníku, podmíněně zastavuje.

Podle § 307 odstavec 3 trestního řádu se stanoví zkušební doba podmíněného zastavení trestního stíhání v trvání 18 (osmnácti) měsíců.

Podle § 307 odstavec 6 trestního řádu se obžalovanému ukládá, aby se ve zkušební době podmíněného zastavení trestního stíhání zdržel požívání alkoholických nápojů.

Odůvodnění

1. Napadeným rozsudkem byl obžalovaný uznán vinným přečinem znásilnění podle § 185 odst. 1 tr. zákoníku, jehož se dopustil podle skutkových zjištění okresního soudu tím, že v době od 7. 4. 2018 22:00 hodin do 8. 4. 2018 6:00 hodin v 1. patře rekreační chaty nacházející se na adrese [redacted] čp. [redacted], okr. [redacted], která je v jeho vlastnictví, po předchozím společném požívání alkoholických nápojů s přítomnými osobami, zneužil bezbrannosti své nevlastní dcery D. G., nar. [redacted], která spala a byla pod vlivem alkoholických nápojů, lehl si na zem vedle její postele a v úmyslu uspokojit své sexuální potřeby poškozenou započal osahávat v oblasti rozkroku pod kalhotkami a hladil ji po pravém boku, přičemž následkem toho se poškozená vzbudila a po zjištění, že se jedná o jejího nevlastního otce, odstrčila jeho ruku a v silném rozrušení utekla z pokoje pryč ke svému kamarádovi P. H., jenž spal ve vedlejší místnosti a s jedním obviněným se mu svěřila.
2. Za to byl odsouzen podle § 185 odst. 1 tr. zákoníku k tresu odnětí svobody v trvání šesti měsíců, jehož výkon byl podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání dvanácti měsíců.
3. Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný prostřednictvím svého obhájce včasné odvolání, které fakticky směřuje proti celému rozsudku, neboť ačkoli nemá žádné výhrady proti výroku o vině, a to ani z hlediska skutkových zjištění okresního soudu ani z hlediska právního posouzení svého jednání, domnívá se, že byly splněny podmínky pro postup podle § 307 odst. 1 tr. řádu spočívající

Shodu s prvopisem potvrzuje Drahomíra Špičková

v podmíněném zastavení trestního stíhání. S prvním soudem nesouhlasí v hodnocení toho, že by se nemohlo v jeho případě jednat o postup z hlediska okolností projednávaného případu dostačující. Poukazuje na to, že se k uvedenému jednání doznal, chtěl minimalizovat další dopad na osobu poškozené tím, že dal souhlas ke čtení její výpovědi z přípravného řízení a při jejím osobním výslechu, k němuž přistoupil soud prvního stupně, se snažil o šetrný přístup k ní. Přímou omluvu však považoval za svou povinnost i při vědomí možné emotivní reakce. Připouští, že mu přitěžuje, že se útoku dopustil vůči blízké osobě. Na druhé straně právě tato skutečnost je i pro něj obzvláště tíživá, navíc uvedené vedlo k rozpadu vztahů s blízkými osobami. To samo o sobě ho již významně ovlivnilo. Zcela zásadní je pro něj to, že s ním již pravděpodobně nikdy nepromluví. Pokud jde o okolnosti spáchání projednávaného skutku, jsou z hlediska právního posouzení jeho znaků zcela typické. Domnívá se, že nelze za této situace odmítat odklon od trestního stíhání, resp. ani při naplnění znaků předmětného přečinu nelze možnost odklonu vyloučit. Podle judikatury (4 Tz 254/2000) pod pojmem „dostačující rozhodnutí“ je třeba rozumět „dostačující rozhodnutí pro nápravu pachatele.“ Jak to již bylo uvedeno, důsledky skutečnosti, že se jednání dopustil vůči osobě blízké, jsou oboustranně tak silné, že mají i vůči němu mnohem silnější výchovné a preventivní účinky a jeho vyhlídky na nápravu zvyšují více, než kdyby tato okolnost dána nebyla. Navrhuje, aby Krajský soud v Praze napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení.

4. Krajský soud v Praze jako soud II. stupně přezkoumal z podnětu podaného odvolání v intencích § 254 odst. 1 tr. řádu zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i správnost postupu řízení, které jejich vydání předcházelo, a to z hlediska vytykánych vad a posoudil věc takto:
5. Zjištěno bylo především, že okresní soud se předmětnou věcí pečlivě zabýval, zákonným způsobem provedl celou řadu důkazů, které mohly k jejímu objasnění přispět, přičemž provedené důkazy hodnotil v intencích ustanovení § 2 odst. 6 tr. řádu. Ani odvolatel ostatně prvému soudu nevytýká, že by rozhodoval na základě neúplného dokazování, provedené důkazy hodnotil nesprávně a popsany skutek posoudil v rozporu s ustanovením § 185 odst. 1 tr. zákoníku.
6. Po přezkoumání procesu dokazování prvním soudem, neboť námitky odvolatele logicky při požadavku na podmíněné zastavení trestního stíhání musely směřovat proti celému odsuzujícímu rozsudku, dospěl odvolací soud k závěru, že ve výroku o vině popsany důkazní děj z provedeného dokazování vyplývá, když popis skutku byl primárně založen na výpovědi poškozené, která však korespondovala s dalšími provedenými důkazy a rovněž znalci byla označena jako osoba – zjednodušeně řečeno – obecně i specificky věrohodná. Ostatně ani z jejího postoje v hlavním líčení skutečně nemohl být zjištěn žádný zájem na nepravdivém očerňování obžalovaného, k němuž ji původně vázal blízký rodinný a citový vztah.
7. Byť se okresní soud mohl poněkud pečlivěji vypořádat s otázkou právního posouzení takto prokázaného jednání obžalovaného, neboť nevěnoval patřičnou pozornost odůvodnění znaku bezbrannosti na straně poškozené, z provedeného dokazování jednoznačně vyplývá, že vypila asi 0,35 l rumu, dva pállitry piva, „3 loky“ slivovice a v době, kdy k jednání obžalovaného, u něhož skutečně nebylo možno mít pochyb, že směřovalo k ukájení jeho pohlavního pudu a bylo již v tomto ohledu dostatečně intenzivní, spala. Také odvolací soud proto dospěl k závěru, že v případě poškozené je možno v takovém případě o stavu bezbrannosti hovořit, a proto nebylo možno okresnímu soudu vytýkat ani to, že v prokázaném jednání obžalovaného spatřoval znaky přečinu znásilnění podle § 185 odst. 1 tr. zákoníku.
8. Již okresní soud pak bezpečně uzavřel, že v uvedeném případě jsou splněny všechny formální podmínky postupu spočívajícího v podmíněném zastavení trestního stíhání podle § 307 odst. 1

Shodu s prvopisem potvrzuje Drahomíra Špičková

tr. řádu, když obžalovaný tento postup sám požadoval a souhlasil s ním, k činu se doznal a současně se jedná o přečin, tj. ve smyslu § 14 odst. 2 tr. zákoníku trestný čin, jehož horní hranice trestní sazby trestu odnětí svobody nepřesahuje pět let, resp. konkrétně je dána rozpětím šest měsíců až pět let.

9. Za zcela stěžejní tak bylo třeba považovat v nyní projednávaném případě to, zda se jedná z hlediska okolností projednávaného případu a s přihlédnutím k dosavadnímu způsobu života obžalovaného o dostačující rozhodnutí. Okresní soud však z daného hlediska hodnotil toliko okolnosti projednávaného případu, resp. dopad takového jednání na osobu poškozené, když zdůrazňuje, že vzájemné vztahy s obžalovaným dosud nejsou narovnány a jednání tedy muselo mít na poškozenou výrazný dopad. Pokud však neměl důvod nevěřit výpovědi poškozené, pak ta hovořila pouze o krátkodobých psychických problémech (to má oporu ve znaleckých závěrech) a současně uvedla, že pokud by mohla dát souhlas s trestním stíháním obžalovaného, pak by to neučinila. Ze spisu vyplývá, že oznámení podala její matka. Za významné je nutno podle přesvědčení odvolacího soudu považovat okolnosti projednávaného případu tak, jak jsou popsány ve výroku o vině, neboť jednání obžalovaného sice bylo sexuálně motivované, ale na celé škále obecně v úvahu připadajících variant takového chování, patří nepochybně k těm méně závažným. To vše v situaci, kdy se obžalovaný opakovaně omluvil, zaslal poškozené příslušnou finanční částku a především k jeho osobě, ačkoli se již blíží k věku šedesáti let, dosud nebylo nic negativního zjištěno. Odvolací soud pak nemohl odhlédnout ani od přesvědčivého vystupování obžalovaného v řízení o odvolání, kdy jeho projev působil velice upřímně a bez známek kalkulace, který je možno obvykle u celé řady obžalovaných běžně v soudním řízení zaznamenat. Lze pak souhlasit i s námitkou, že obžalovaný byl významně postižen již jen tím, že ztratil za léta vybudované rodinné a osobní vazby.
10. Pokud proti všem těmto okolnostem stojí prvním soudem akcentovaná argumentace dotýkající se morálního aspektu věci, kdy se obžalovaný uvedeného jednání dopustil vůči poškozené, kterou v minulosti pomáhal vychovávat, pak se pochopitelně nejedná o argumentaci zanedbatelnou. Na druhé straně však v rozhodné době již obžalovaný s matkou poškozené nežil a poškozené bylo v době činu devatenáct let a jak to již bylo shora předesláno, kromě oprávněně špatného pocitu po krátkou dobu, uvedené jednání – ani okresní soud to ze znaleckého zkoumání poškozené nezjistil – na jejím duševním stavu zanechalo větší stopu.
11. Byť tedy jednání obžalovaného nelze v žádném případě bagatelizovat, podle přesvědčení odvolacího soudu specifika projednávaného případu a především okolnosti zjištěné k osobě obžalovaného činí postup spočívající v podmíněném zastavení trestního stíhání podle § 307 odst. 1 tr. řádu opodstatněným, když současně nebylo možno pominout ani to, že na osobu dosud bezúhonného obžalovaného bylo poprvé působeno trestním řízením, včetně psychiatrického znaleckého zkoumání, které u něj navíc nezjistilo žádnou duševní chorobu ani duševní poruchu, resp. sexuální deviaci či fyzickou závislost na alkoholu. Tedy ani v tomto ohledu nebyly zaznamenány žádné rizikové faktory, které by nutně musely vést k trestnímu postihu obžalovaného.
12. Z těchto důvodů odvolací soud napadený rozsudek zrušil a vzhledem k tomu, že dospěl k závěru, že se jedná o případ, kdy není nutno vyslovovat výrok o vině a trestu, ale o případ, kdy je reálně možno uvažovat o odklonu od trestního stíhání obžalovaného, jeho trestní stíhání pro předmětný skutek podle § 307 odst. 1 tr. řádu podmíněně zastavil, současně s ohledem na to, že se jedná o přečin, jehož horní hranice již činí pět let, stanovil zkušební dobu v trvání osmnácti měsíců. Vzhledem k tomu, že uvedeného činu se obžalovaný dopustil ovlivněn alkoholem a ze spisového materiálu vyplývá, že pokud nepožil alkohol, byl zcela nezávadovou osobou, pak ho odvolací soud podle § 307 odst. 6 tr. řádu zavázal, aby se ve zkušební době podmíněného zastavení

Shodu s prvopisem potvrzuje Drahomíra Špičková

trestního stíhání *zdržel* požívání alkoholických nápojů, a to v situaci, kdy u něj nebyla zjištěna závislost na jejich požívání a je tedy v silách obžalovaného, aby uvedené splnil.

13. V tomto konkrétním případě je dán reálný předpoklad, že právě uvedené rozhodnutí spolu s další povinností uloženou obžalovanému naplní účel trestního řízení. Záleží již jen na obžalovaném, zda dobrodiní tohoto postupu, v jehož důsledku bude pro občanský život osobou plně zachovalou, využije, když v opačném případě, pokud nepovede ve zkušební době řádný život či nedodrží stanovenou podmínku, soud vysloví, že se ve zkušební době podmíněného zastavení trestního stíhání neosvědčil a v trestním řízení bude pokračovat. To by měl mít obžalovaný v budoucnu na paměti a své chování patřičně korigovat.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není** další řádný opravný prostředek přípustný.

Praha 19. června 2019

JUDr. Eva Milcová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Drahomíra Špičková